

RI CARTA RI XUTZ'IBAJ RI SAN PABLO CHQUE RI COJONELAB AJ COLOSAS

Ri apóstol Pablo cuchap u tz'ibaxic jun carta
chque ri kachalal cojonelab aj Colosas

1 ¹In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chque ru tako'n ri Jesucristo. Je wa' nu banic rumal chi are u rayibal ri Dios. ²Ri in, wachi'l ri kachalal Timoteo, quintz'ibaj bi wa' we wuj ri' chque ri winak ri jicom canima', ri e rech ri Dios, ri kachalal rumal ri Cristo ri e c'o pa ri tinimit Colosas. Are ta ba' ri Dios ka Tat cutok'obisaj i wäch, cubano chi cuxlan ri iwanima'.

Ri apóstol Pablo cuban orar pa qui wi' ri cojonelab

³Amak'el aretak cäka'n orar pi wi', cäkaya maltioxinic che ri Dios ru Tat ri Kajaw Jesucristo. ⁴Je ri' cäka'no rumal chi ka tom u tzijol chi kas ix cojoninac che ri Cristo Jesús, xukuje' chi kas queiwaj conojel ri e rech ri Dios. ⁵Je' quiban wa' rumal chi cu'l i c'ux chi c'o ri c'olotal chiwe chila' chicaj. Are xcu'bi i c'ux chrij wa' aretak xita ri kas tzij. Are wa' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xtzijox chiwe. ⁶We Utzalaj Tzij ri' re ri Evangelio tajin cubano jas ri cuban jun che' cäq'uiyic, ri cuya u wäch pa ronojel ruwächulew je' jas ri xbantaj na iwuc' ix, tzpa ri k'ij ri xita u tzijol wa', xiwetamaj c'ut chi kas tzij ri Dios cutok'obisaj qui wäch conojel. ⁷Are c'u wa' ri xuc'ut ri lok'alaj kachalal Epafras chiwäch. Ri are', are jun kach ajchac ri c'o kuc', jun patänil re ri Cristo ri kas jicom ranima'. ⁸Ri are' u yo'm u tzijol chke chi kas quiwaj iwib rumal ri Lok'alaj Espíritu.

⁹Rumal ri' ri uj, tzpa ri k'ij ri xkata u tzijol ri tajin quibano, man cujtäni tä chubanic orar pi wi'. Cäkata' che ri Dios chi cuk'alajisaj ru rayibal chiwäch, chi cuya ronojel u wäch no'j chiwe, xukuje' ronojel u wäch etamanic ri cuya ri Lok'alaj Espíritu. ¹⁰Je ri' rech je' quiban na pa ri i c'aslemal jas ri takal u banic cumal ri e cojoninac che ri Kajaw Jesús,

xukuje' rech amak'el quiban na ri utz cäril wi ri Are' pa ronojel, chi quiban na ronojel u wäch utzil, rech xukuje' cäc'oji na más ri iwetambal chrij ri Dios. ¹¹Cäkata' che ri Dios chi cuya na iwe ru chuk'ab ri Are', ri sibalaj nim u k'ij. Je ri' rech ruc' paciencia quich'ij na ronojel u wäch c'äx ri cäpe pi wi', quixquicoti, ¹²xukuje' quixmaltioxin ta na che ri Dios rumal chi u yo'm chke chi cäkac'am ke ri cuya na chque conojel ri e rech ri Are' ri e c'o pa ri sakil re ru takanic. ¹³Ri Dios xujuto' pu k'ab ri Satanás ri cätakan pa ri k'ekum, xujuk'axaj c'u jawije' ri cätakan wi ri lok'alaj u C'ojol. ¹⁴Rumal c'u ru cämical ru C'ojol xujutoro, xusach c'u ronojel ri ka mac.

Ru cämical ri Cristo cubano chi cuya' queutzir ri winak ruc' ri Dios

¹⁵Ru C'ojol ri Dios ri xpe waral cho we uwächulew, are je' u banic wa' jas ri Dios ri man quilitaj taj. Ri Are', c'ä mäjok cäban ronojel ri c'olic, nabe c'o ri Are'. ¹⁶Rumal c'u ri Are' ri Dios xuban ronojel ri c'o chicaj xukuje' ronojel ri c'o cho ruwächulew. Xban c'u ronojel ri quilitajic, xukuje' ri man quilitaj taj. Conojel ri c'o takanic pa qui k'ab, pune ta ne e ángeles, ronojel u wäch takanic ri nim u banic, conojel ri k'atal tak tzij, nimalaj conojel ri xyi' chque chi c'o qui takanic, conojel tak wa' xeban rumal ri Cristo. Xeban c'u wa' che ri Are' rech cänimarisax u k'ij. ¹⁷Ri Cristo, tze'o wi ri Are' c'ä mäjok cäban ronojel ri c'olic. Rumal c'u ri Are' ronojel ri xbanic c'o qui c'olibal, c'o qui cholajil. ¹⁸Xukuje' ri Cristo are Cajaw conojel ri kachalal cojonelab ri quenuc'uw ru cuerpo waral cho we uwächulew, junam jas ri cuban ri ka jolom c'o puwi' ri ka cuerpo. Are ri Are' cäyo'w ri ka c'aslemal. Are c'u wa' ri nabe chquixol conojel ri cäminkib ri xec'astajic, rech nim na u k'ij ri Are' pa ronojel. ¹⁹Are c'u wa' ru rayibal ri Dios ri xuchomaj ri Are', chi are xak junam ri Cristo ruc' ri Are' pa ronojel. ²⁰Xukuje' xuchomaj ri Dios chi rumal ri Cristo cärutzirisaj ta na ronojel ri c'olic, ronojel ri c'o cho ruwächulew, xukuje' ronojel ri c'o chicaj. Ri Dios c'ut xrutzirisaj ronojel ri c'olic ruc' ri Are' rumal ru cämical ri Cristo cho ri cruz.

²¹Ri ix nabe canok i xutum can ri Dios, i banom c'u i c'ulel che pa ri iwanima' rumal ri man utz taj ri xiban na, xukuje' ri xichomaj. Cämik c'ut ri Dios ix rutzirisam chic ruc' ri Are'. ²²Xixrutzirisaj ruc' ri Are' rumal ri cämical ri xurik ri Cristo cho ri cruz waral cho we uwächulew. Je' xuban wa' ri Cristo rech quixuya chuwäch ri Dios, ch'ajch'oj ri i c'aslemal, man c'o tä chi etzelal quibano, man c'o tä c'u i mac chuwäch ri Are'. ²³Rajwaxic c'ut chi kas tzij quixcojonik. Ri ix je' jas jun ja ri utz banom chuyaquic, ri man cäsabtaj taj, ri co jekelic. Man quiya tä c'u can ri cu'l wi i c'ux. Are c'u wa' ri Tzij ri xito aretak xtzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe. Are c'u wa' we Tzij ri' ri tajin cätzijox cämik cho ronojel ruwächulew. In wa', ri Pablo, in jun chque ri quetoban chutzijoxic wa' we Utzalaj Tzij ri'.

Cäyi' che ri apóstol Pablo chi cäpatänin chque ri kachalal cojonelab

²⁴Cämïc c'ut quinquicotic rumal ri c'äx ri tajin quinriko rumal iwech. Xak je ri' ri in quintoban chubanic tz'akat che ri c'äx ri rajwaxic cäquirik na ri kachalal cojonelab ri quenuc'uw ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew. ²⁵Ri in, in jun chque ri e cojom che patänil tak que ri kachalal cojonelab. Are ri Dios ri xyo'w wa' pa nu k'ab, ru banic wa' we chac ri' che i patänixic ix, rech kas tz'akat quinban chuk'alajisaxic ru Lok' Pixab ri Dios chiwäch. ²⁶Are c'u wa' ri man etamtal tä can nabe, ri man u yo'm tä retamaxic ri Dios pa tak ri k'ij ri junab ri e oc'owinak, aretak e c'asal ri ojer tak winak. Cämïc c'ut k'alajisam chi wa' chquiwäch ri e rech ri Dios, e are' conojel ri quecojon che. ²⁷Utz c'u xril wi ri Dios chi chquiwäch ri e rech ri Are' cuk'alajisaj wi ri man etamtal tä can nabe, ri sibalaj nim u k'ij, ri xukuje' sibalaj je'lic. Are c'u wa' ru chomam lok chi cuya na chque conojel winak, ri winak aj Israel xukuje' ri winak ri man e aj Israel taj. Ri man etamtal taj are wa' chi ri Cristo cäc'oji na pa ri iwanima'. Tzare c'u wa' ri je'lalaj cu'lbäl i c'ux ri sibalaj nim u k'ij.

²⁸Ri uj cäkatzijoj ri Utzalaj Tzij chrij ri Cristo. Quekapixbaj conojel winak, xukuje' quekatijoj rech kas cäquich'obo, rech kas tz'akat ri qui chomanic ri cojonelab ri xa e jun chic ruc' ri Cristo. ²⁹Rumal c'u ri' quinchacunic, quintij nu k'ij, quincej ronojel ri nu chuk'ab ri yo'm chwe rumal ri Cristo.

2 ¹Cwaj c'ut chi quiwetamaj chi sibalaj quintij nu k'ij rumal iwech, sibalaj quinoc il chiwe, xukuje' chque ri e c'o pa ri tinimit Laodicea, xukuje' chque conojel ri mäja' quetam nu wäch. ²Je ri' quinbano rech ri e are' cäwalijisax ri canima', xukuje' rech cäcaj quib nimalaj conojel, xa e jun chic ri e are'. Are quinban wa' rech kas cäquich'ob na ri cuban ri Dios, je ri' chi kas cäcu'bi qui c'ux chrij ri Are'. Are más utz na wa' chuwäch apachique k'inomal ri c'olic. Quintij nu k'ij rech kas cäquetamaj u wäch ri Cristo. Are c'u wa' ri man etamtal tä can nabe, ri mäja' cäk'alajisax rumal ri Dios. ³Ruc' c'u ri Are' sibalaj c'o wi ronojel u wäch etamanic xukuje' ronojel u wäch no'j ri sibalaj je'lic. ⁴Quinbij wa' chiwe rech man c'o tä jun cäcowin che i subic ruc' je'lalaj tak tzij ri xak cäquibij chiwe rech quixkaj pa qui k'ab. ⁵Pune ta ne man in c'o iwuc' chwinakil, ri ix c'ut ix c'o pa wanima' je' ta ne kas tzij in c'o iwuc'. Quinquicotic aretak quinwilo chi utz quibano, quiban ronojel pa cholajil, chi kas tzij ix cojoninac che ri Cristo, man i tasom tä c'u iwib chrij ri Are'.

⁶Je c'u ri', jas ri xibano, xic'amowaj ri Jesucristo che Iwajaw, xa jun chixc'ol ruc' ri Are'. ⁷Je' chibana' jas jun che' ri co tiquil pa ri ulew, man c'o tä jas quixslabisanic. Rajwaxic chi kas quixcojon che ri Kajaw Jesús jas ri c'utum chiwäch. Je' chibana wa', xukuje' sibalaj chiya maltioxinic che ri Dios amak'el ronojel k'ij.

Waral cäkil wi chi ri Cristo cuban c'ac' che ri ka c'aslemal

⁸Chiwila iwib mixkaj pa qui k'ab ri winak ri cäcaj quixquisub ruc' ri je'lalaj tak qui tzij chquij ri qui nak'atisam wi quib ri e are', ruc' c'u ri qui chomanic ri man c'o tä u patän chrij ri cajulew. Man are tä ru tijonic ri Cristo, xane are ri qui tijonic winak, ri xak ajuwächulew wa'.

⁹Ronojel c'u ru banic ri Dios cäriktaj wa' ruc' ri Cristo ri xil u wäch waral cho we uwächulew, rumal chi ri Cristo, are kas Dios. ¹⁰Ri ix c'ut c'o ri Dios pa ri iwanima' rumal chi xa ix jun ruc' ri Cristo. Ri Are' c'ut cätakan pa qui wi' conojel ri c'o qui takanic, pa qui wi' conojel ri ángeles, xukuje' cätakan pa qui wi' conojel ri nimak qui banic ri yo'm chque chi c'o takanic pa qui k'ab. ¹¹Xukuje' rumal chi xa ix jun ruc' ri Cristo, cojom ri retal ri c'ac' trato pa tak ri iwanima'. Man are tä c'u wa' ri cäban che ru cuerpo jun winak, xane are wa' ri xuban ri Cristo aretak xixuto' pa ri ojer i c'aslemal, ri c'aslemal rech etzelal. Je ri' xubano rech man quiban tä chic ri man utz taj ri craj ri iwanima'. ¹²Aretak xban i kasna', je' ta ne ri xixmuk junam ruc' ri Cristo, xukuje' junam xixc'astaj ruc'. Je ri', rumal chi xixcojon che ri nimalaj u chuk'ab ri Dios ri xc'astajisan ri Cristo chquixol ri cäminakib. ¹³Ri ix nabe canok je' ta ne ri ix cäminak rumal ri i mac, xukuje' rumal chi ri ix man ix aj Israel taj, man i nimam tä c'u ri ojer Pixab.^a Xpe c'u ri Dios, xuya ri kas i c'aslemal junam ruc' ri Cristo, xusach ronojel ri i mac. ¹⁴Ri Dios xusach ri nimalaj ka c'as ri c'o chkij, ri u k'atom tzij pa ka wi' chi cäc'äjisax ka wäch, rachi'l c'u ri pixab ri cujutak chubanic q'uia jastak. Xresaj chkij, xusach u wäch wa' rumal ru cämical ri Cristo cho ri cruz. ¹⁵Ri Cristo, aretak xcäm cho ri cruz, xch'acan ri Are' puwi' ri jun ri cäbin pa ri sutz' mayul, xukuje' pa qui wi' conojel ri nimak qui banic, ri c'o qui takanic. Xresaj ri qui chuk'ab, xukasaj qui k'ij chquiwäch conojel, xekaj c'u pu k'ab ri Cristo.

**Rajwaxic chi ri cojonelab cäquitzucuj ri utzil ri cäpe
chicaj chuq'uexwäch ri jastak ajuwächulew**

¹⁶C'o ba' jun mucoj jun pixab chrij ri quitijo, o chrij apachique u wäch nimak'ij. Muban wa' chrij ri nimak'ij rech ri c'ac' ic'. Muban c'u wa' chrij ri k'ij re uxlanem. ¹⁷Conojel tak wa' e are' xa jujun c'utbal re ri kas cäpe na, jas ri u nanoch' jun winak ri cäsachic. Ri kas xuc'ut lok, ri kas quilitalajic, are c'u wa' ri Cristo. ¹⁸Chiwila ba' chi mämaj ri tojbal iwe cumal ri winak ri cäca'n che quib chi man cäca'n tä nimal. Xak are subunic wa'. Are winak wa' ri xukuje' quequik'ijilaj tak ri ángeles. We winak ri' xak cäquinim quib chupam ri man quetam taj, chupam ri man

^a2:13 Ri mero tzij waral are "...man cojom tä ri retal ri ojer trato che ri i cuerpo". Chawila' Hechos 7:8, nota.

cäk'alajin taj. Cäca'n c'u nimal xa rumal ri q'uia u wäch qui chomanic ri e are'. ¹⁹We winak ri' qui tasom quib chrij ri Cristo. Ri Cristo cätakan pa ka wi' je' jas ri cuban ri ka jolom c'o puwi' ri ka cuerpo. Are ri Are' ri cäyo'w qui chuk'ab ri kachalal cojonelab ri quenuc'uw ru cuerpo waral cho we uwächulew, are c'u ri Are' ri xukuje' queq'uuiyisanic. Je ri' chquijujunal ru tz'akatil ru cuerpo queq'uuiyic, utz cäca'n conojel che qui rikic quib, je' jas ru chomam ri Dios pa qui wi'.

²⁰Ri ix, ix cäminak chic junam ruc' ri Cristo. Quel cubij wa' chi man junam tä chic ri i no'j jas ri qui no'j ri niq'uiaj winak chic ri xak ajuwächulew. ¿Jas c'u che quiban na ri cäca'n ri niq'uiaj winak chic ajuwächulew je' ta ne chi ri ix c'ä ix jun cuc' ri e are'? ¿Jas che quinimaj na ri qui pixab ri e are' ri man utz taj? ²¹Ri winak ri' cäquibij: “iMichap wa!” —quecha. “iMitij wa', miwuc'aj wa' pa i k'ab!” —quecha ri'. ²²Ronojel wa' we pixab ri' xa are qui takanic, qui tijonic ri winak chquij jastak ri xa cäsach na qui wäch. ²³Kas tzij c'ut, je' ta ne chi nim u banic wa' we cänimax ri cäquibij, xa rumal chi quek'ijilan chque tak ri ángeles. Cäca'n che quib chi man cäca'n tä nimal, man kas tzij tä c'ut. Xukuje' cäca'n c'äx che ri qui cuerpo. Are c'u ri qui tijonic man cäcowin tä che resaxic ri itzel tak qui rayinic ri winak.

3 ¹Ri ix, ix c'astajinak chic chquixol ri cäminakib junam ruc' ri Cristo. (Quel cubij wa' chi banom c'ac' che ri i c'aslemal rumal ri Are'.) We je ri', rajwaxic chi quitzucuj ri utzil ri cäpe chila' chicaj ri t'uyul wi ri Cristo pa ru wiquiäk'ab ri Dios.^b ²Chichomaj apan ri c'o chila' chicaj, man xak xuwi tä c'u ri c'o cho ruwächulew. ³Ri ix, ix cäminak junam ruc' ri Cristo. (Quel cubij wa' chi ri i c'aslemal cämïc man junam tä ruc' ri ojer i c'aslemal.) Ri i c'aslemal cämïc c'olotal ruc' ri Cristo pu k'ab ri Dios. ⁴C'o ri kas ka c'aslemal rumal ri Cristo ri c'o pa kanima'. Aretak c'ut cäpe chi ri Are', are chi' ri quilital na i wäch ruc' ri Are', cänimarisax c'u na i k'ij junam ruc'.

**Waral cäkil wi ru jalbem rib ri ojer ka
c'aslemal ruc' ri c'ac' ka c'aslemal**

⁵Chisacha ba' u wäch ronojel ri man utz taj rech ruwächulew ri c'o pa ri iwanima'. Miban iwe jas ri cäca'n ri tz'i' ri xak cäquirik quib, man c'o tä qui pixab. Miban ri etzelal ri sibalaj äwas u banic cho ri Dios, me' c'u iwanima' chubanic ri man utz taj, ri itzel tak i rayinic. Mirayij q'uia u wäch jastak ri xak rech ruwächulew rumal chi junam wa' ruc' ri qui k'ijilaxic tak tiox ri xa e banom cumal winak. ⁶Rumal c'u wa' cäpe na ri nimalaj royowal ri Dios pa qui wi' ri winak ri man queniman tä che. ⁷Ri ix c'ut nabe canok xiban conojel tak wa' we mac ri' pa ri ojer

^b 3:1 “Pa ru wiquiäk'ab”: Chawila' ri Efesios 1:20, nota.

i c'aslemal. ⁸Are c'u ri cämïc chiya can u banic ronojel wa' we ri'. Xak mäpe iwoyowal, me' iwanima' chubanic ri man utz taj, ri itzel tak i rayinic, miban c'u ri etzelal. Mixyok'onic, mibij ri itzel tak tzij ri q'uixbal qui bixic. ⁹Miban tzij chixol, ri jun ruc' ri jun chic, rumal chi i yo'm can ri ojer i c'aslemal, xukuje' ronojel ri man utz taj ri xiban nabe. ¹⁰Cämïc ri' are jun chi wi ri i c'aslemal, je' ta ne i cojom jun c'ac' atz'iak. Tajin cuban na c'ac' wa' we i c'aslemal ri' ronojel k'ij rumal ri Dios ri tajin cuq'uex ri i no'j, tajin cuq'uex ri iwanima' rech quixel na junam ruc' ri Are!. Je ri' kas quiwetamaj na u wäch ri Dios pa ri iwanima'. ¹¹Man nim tä u banic cämïc we aj Israel jun winak o we man aj Israel taj, we cojom retal ri ojer trato che jun o we man cojom taj. Man nim tä u banic we estranjer jun winak o we man estranjer taj, we c'o retam jun o we man c'o tä retam, we cuban ri u chac c'o pu k'ab jun u patrón o we ne man c'o tä u patrón. Ri kas nim u banic cämïc, are ri Cristo. Rajwaxic chi ri Cristo nim na u banic ri Are' chu wäch ronojel, cätakan c'u ri Are' pa kanima' nimalaj konojel.

¹²Ri ix, ix u lok' ri Dios, ix cha'tal c'u rumal, rech ix rech ri Are!. Rumal ri' chibana ronojel u wäch utzil pa ri i c'aslemal. Chitok'obisaj qui wäch niq'uiaj winak chic, chibana utzil cuc' conojel. Miban nimal, xane rajwaxic quixch'awic. Micoj i c'a'nal, xane chichajij paciencia. ¹³We ruc' jubik' c'o c'äx ri cuban jun che ri jun chic, chicuyu wa', xukuje' chita' ri sachbal i mac we c'o jun chiwe c'o jas c'o pa ranima' chrij jun chic. Jas xuban ri Cristo chiwe xusach ri i mac, je' chibana ix xukuje!. ¹⁴Man xuwi tä wa', xane rajwaxic sibalaj quiwaj iwib. Are c'u wa' ri kas cäbanow chiwe chi xa ix jun. Cuban c'u tz'akat che ronojel. ¹⁵Ri utzil ri cuya ri Dios chixol, are chtakan wa' pa ri iwanima'. Are c'u wa' ri ix siq'uum ri rumal ri Dios rech xa ix jun chic, ix ri quinu' ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew. Chiya ba' maltioxinic pa ronojel.

¹⁶Chiya che ru Lok' Pixab ri Cristo chi kas cäjeki pa ri iwanima', chtakan c'u wa' pa ronojel ri quibano. Chitijola iwib ruc' ronojel u wäch utzalaj no'j, chivalijisaj c'u ri iwanima' chbil tak iwib. Chibixoj salmos, himnos, xukuje' ronojel u wäch bix ri cuya ri Lok'alaj Espíritu chiwe. Chibixoj wa' che ri Dios ruc' ri maltioxinic ri cäpe pa ri iwanima'. ¹⁷Ronojel ri quibano, ronojel c'u ri quibij, chibana wa' pa ru bi' ri Kajaw Jesús. Rumal c'u ri Are' chiya ba' maltioxinic che ri Dios ka Tat.

Ri apóstol Pablo cubij jas ri rajwaxic pa ri qui c'aslemal ri cojonelab

¹⁸Ri ix ixokib, ri ix c'ulan chic, chixniman chque ri iwachajil rumal chi are rajwaxic chi je' quiban ix, ri ix cojoninak che ri Kajaw Jesús. ¹⁹Ri ix achijab, ri ix c'ulan chic, lok' cheiwila ri iwixokil, xak mäq'uistaj i c'ux cuc'. ²⁰Ri ix alabom, alitomab, chixniman chque ri i nan i tat pa ronojel, utz c'u cäril wa' ri Kajaw Jesús aretak je' quibano. ²¹Ri ix, tat nan, xak

miyac coyowal ri iwalc'ual rech man quebison taj. ²²Ri ix ajchaquib, chixniman chque ri i patrón waral cho we uwächulew pa ronojel. Man xuwi tä utz quiban che qui patänixic aretak quixquilo rech utz quixquil wi, xane chibana ri cäpe pa ri iwanima', muban quieb i c'ux. Je ri' chiban na rumal chi quixej iwib cho ri Dios. ²³Ronojel ri quibano, chibana wa' ruc' quicotemal je' ta ne are tajin quipatänij ri Kajaw Jesús, man are tä c'u ri winak. ²⁴Iwetam c'ut chi ri Kajaw Jesús cuya na chiwe chi quiwechbej ru tobanic ri Are' che tojbal iwe, rumal chi are ri Cristo ri kas i Patrón ri tajin quipatänij. ²⁵Jachin c'u ri cuban ri man utz taj, cuc'am na ri rajil u q'uexel ri man utz taj ri cubano, rumal chi ri Dios junam queril wi conojel ri winak.

4 ¹Ri ix xukuje' ri ix patrón, chibana ri takal u banic, ri jicomal cuc' ri patänil tak iwe. Chna'taj chiwe chi ri ix xukuje' c'o jun i Patrón ri c'o chila' chicaj.

²Amak'el ronojel k'ij chibana orar, chixoc il chubanic wa', chiya c'u maltioxinic che ri Dios. ³Aretak quiban orar, chibana orar pa ka wi' uj xukuje', rech ri Dios cuya na chke chi cuya' cäkatzijoj ru Lok' Pixab ri Are'. Je ri' cujcowinic cäkaya u bixic ri xuban ri Cristo ri man etamtal tä can nabe. Rumal c'u rech ru tzijoxic wa' in c'o pa che'. ⁴Chibana orar rech kas utz quinban chuk'alajisaxic wa' we tzij ri' jas ri takal u banic wumal.

⁵Kas chiwila na jas ri quiban cuc' ri man e cojonelab taj, xak mitzak ri i k'ij. ⁶Utz chixtzijon cuc' ri winak, chibij ri kas c'o u patän chque. Kas chichomaj na ri' ri quibij aretak c'o jas ri cäquita' ri winak chiwe.

Ri apóstol Pablo cuya bi rutzil qui wäch ri kachalal

⁷Ronojel ri nu banom cubij na ri lok'alaj kachalal Tíquico chiwe. Ri are' are jun kachalal ri jicom ranima' ri cätoban wuc' chupatänixic ri Kajaw Jesús. ⁸Nu takom c'u bi iwuc' chubixic chiwe jas ri ka'nom uj waral, xukuje' rech cuwalijisaj na ri iwanima' ix. ⁹Xukuje' nu takom bi ri Onésimo junam ruc'. Ri are' are jun lok'alaj kachalal ri jicom ranima', xukuje' are jun wa' iwuc'. Cäquitzijoj c'u na chiwe ronojel ri tajin cäc'ulmataj waral.

¹⁰Ri Aristarco, ri wach ajpache', rachi'l ri Marcos ru primo ri Bernabé, cäquiya bi rutzil i wäch. Ri in, ya nu bim chic chiwe chrij ri Marcos, chi we copan iwuc' rajwaxic quic'ulaj ruc' utzil. ¹¹Xukuje' ri Jesús, ri cäbix Justo che, cuya bi rutzil i wäch. Xuwi c'u tak wa' chquixol ri winak aj Israel ri e cojoninac che ri Kajaw Jesús tajin quinquito' chutzijoxic ru takanic ri Dios, sibalaj c'u qui cu'bisam nu c'ux. ¹²Ri Epafra cuya bi rutzil i wäch. Are' patänil re ri Cristo, xukuje' are jun wa' iwuc'. Ri are' amak'el cuban orar pi wi', cubochi'l ri Dios rech kas jicom ri iwanima' quixcojonc, kas c'u quijach iwib chubanic ru rayibal ri Dios. ¹³Kas tzij

wilom in chi ri Epafras sibalaj coc il chiwe, xukuje' chque ri cojonelab ri e c'o pa ri tinimit Laodicea, cachi'l ri cojonelab ri e c'o pa ri tinimit Hierápolis. ¹⁴Ri Lucas ri lok'alaj cunanel xukuje' cuya bi rutzil i wäch, rachi'l ri Demas.

¹⁵Chibana tok'ob, chiya rutzil qui wäch ri kachalal ri e c'o pa ri tinimit Laodicea, xukuje' ri Ninfas cuc' conojel ri kachalal cojonelab ri cäquimulij quib cho rachoch. ¹⁶Aretak cäsiqu'uitaj u wäch wa' we wuj ri' chiwäch ix, chitaka bi cuc' ri kachalal cojonelab aj Laodicea rech cäsiqu'uij u wäch wa' chquiwäch ri e are' chila' xukuje'. Are c'u ri wuj ri qui c'amom ri cojonelab aj Laodicea, ri cäquitak na bi iwuc', ri ix quisiqu'uij na u wäch wa' we wuj ri' xukuje'. ¹⁷Chibij wa' we tzij ri' che ri Arquipo: “Chawila' chi kas utz caban chubanic ri chac ri xyi' chawe chupatänixic ri Kajaw Jesús,” —chixcho'k che.

¹⁸In wa', ri Pablo, quintz'ibaj bi wa' we rutzil i wäch ri' ruc' ri nu k'ab in. Chna'taj chiwe chi ri in, in c'o pa che'. Are ta ba' ri Dios cätok'obisan i wäch. Amén.